

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

Jack L. Chalker

KANKINIŲ KAUKĖS

eridas

knygute.lt

Jack L. Chalker

KANKINIŲ KAUKĖS

Mokslinis fantastinis romanas

Beatodairiška kova su Valdančiąją Sistema "Griausmo" piratams kainavo nepaprastai brangiai. Vieni paaukojo žmogiškąjį savo pavidalą, kiti - ir gyvybės. Bet išlikusi saujelė atkakliai veržiasi į tikslą. Ir štai pergalė, regis, ranka pasiekama. Tačiau čia piratų tyko pats šurpiausias išbandymas...

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
102 tomas. Serija įkurta 1990m.

Jack L: Chalker - MASKS OF THE MARTYRS
New York, Del Rey books, 1988

Copyright © by Jack L. Chalker, 1988

Cover art Copyright © by Jim Bums, 1986

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1998

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2015

PROLOGAS: ŽINIOS APIE DABARTINĘ BŪKLĘ

Būdamas miręs, neišvengiamai įgyji ir tam tikrų privalumų: be jokios baimės ar kaltės jausmo gali daryti tokius dalykus, kurie, esant gyvam, būtų pavojingi ar nepriimtini. Visa bėda, kad ir jų poveikis dabar jau visiškai nebe toks kaip anksčiau.

Arnoldas Nadžis buvo tikrų tikriausiai miręs. Jo kūnas buvo suknežintas, jį sutrėškė tos milžiniškos jėgos, kurias jis paleido, grumdamasis su mirtį nešančiu Valo laivu. Jis įveikė Valdanciosios Sistemos siūstus robotus žudikus, apdovanotus jų medžiojamų žmonių protais bei prisiminimais - ir pats buvo vienintelė tų grumtynių auka. Jo įgula nustatė, kad jis iš tiesų miręs, ir palaidojo bežadį jo kūną kosminėje erdvėje, išsviesdami laukan pro šliuzo kamerą, kad jis per amžių amžius skrietų aplink kokią nors vienišą žvaigždę.

Dabar gi jis sėdėjo savojoje kupolu pridengtoje, aksomu išmuštoje tremties bazėje, toli nuo bet kokių mūšių, apsuptas visokiausių patogumų, apie kokius tik įmanoma svajoti, iš-

skyrus, žinoma, draugiją. Jos jis sulaukdavo nedažnai, o kai sulaukdavo, draugija anaipol nebūdavo linksma ar džiuginanti.

Nadžis ilgėjosi žmonių, bendravimo su tikrais žmonėmis, kurie kalbėdavo, juokdavosi ir verkėdavo, ir darydavo daugybę kitų žmonių būdingų dalykų. Tai buvo pats baisiausias praeiksmas, ir Nadžiui teko jį ištvirti. Štai kodėl jis ir laikė prabangų savo prieglobstį tikru pragaru, nepaisant visų jo teikiamų patogumų. Tiesą sakant, pragaras lydėdavo jį visur, kad ir kur jis nusidangindavo, nesvarbu, kokia būdavo aplinka, net jeigu jį supdavo žmonės. Tiesiog žmonių dėka pragaras atrodydavo bent kiek pakenčiamesnis. Apie tai buvo užsimeinama "Fauste" - vyriausiojo šėtono parankinio Mefistofelio lūpomis ištarta frazė:

"Štai jis, štai pragaras, ir aš esu jame."

Nadžis priėjo prie kompiuterio ir atsisėdęs išsikvietė į ekraną duomenis apie pastarojo metodo įvykius. Jis buvo perskaitęs visa tai jau gal milijoną kartų, tačiau, kad bent kiek apmalšintų ilgesį, vėl ėmėsi skaityti iš naujo.

Paragrafas. Valdančioji Sistema - toji pati, kuri valdė Žemę ir dar daugiau nei keturis

Šimtus penkiasdešimt pasaulių, į kuriuos priedavta buvo iškeldinti žmonės, pakeisti taip, kad sugebėtų prisitaikyti prie vietinių sąlygų - taigi, šioji Sistema galėjo būti išjungta tik pasinaudojus tam tikru apsaugos mechanizmu, kurį į ją įmontavo dar jos kūrėjai. Pagrindinės šerdies programos nurodymu penketas puošnių auksinių žiedų, slepiančių juose įmontuotas mažytes, bet labai sudėtingas mikroschemas, turėjo nuolat būti kokių nors valdžios žmonių rankose. Valdančioji Sistema išsklaidė žiedus po visą Galaktiką, tuo siekdama, kad bet kokios pastangos surinkti visus į vieną visumą iš anksto būtų pasmerktos nesėkmei - mat pati Valdančioji Sistema ir kontroliavo bet kokias komercijos rūšis, bet kokius tarpžvaigždinius skrydžius ar prekybą. Tapo visai mažai tikėtina, kad kas nors sugebės aptikti visus penkis žiedus. Beveik visai neįtikėtina, kad kas nors sugebės visus juos susirinkti. Ir jau visai neįsivaizduojama, kad kas nors, turintis visus žiedus, įstengtų nusigauti prie Valdančiosios Sistemos interfeiso, kur jais galima pasinaudoti, ir sugebėtų pasinaudoti žiedais būtent reikiama tvarka. Žmonija išvis net nenutuokė apie kažkokių žiedų egzistavimą, jau nekalbant apie jų panaudojimą.

Paragrafas. Daugiau nei devynis šimtmečius Valdančioji Sistema turėjo absoliučią valdžią ir kontroliavo žmoniją, bet tada paviršium netikėtai išplaukė žinios apie žiedus - jos buvo atkastos nelegalaus nepriklausomų mokslininkų kulto dokumentuose Žemėje, Pietų Amerikos džiunglėse. Ambicingi žmonės sugebėjo bent jau iš dalies išslysti iš Valdančiosios Sistemos kontrolės ir, kažkoku būdu pasidarę šių dokumentų kopijas, sudarė sutartį su vienintelio Žemėje esančio žiedo savininku - Vyriausioju Administratoriumi Lazlu Čenu.

Paragrafas. Kurjerį, gabenantį dokumentus Čenui, suuodė Valai, jie ir pašovė jį Šiaurės Amerikos lygumose. Tačiau čia popieriai pateko į rankas Lygumų indėnui Džonui Lėliui, vadinamam tiesiog Lėliu. Lėlys dirbo istoriku Šiaurės Amerikos Centre, ir kaip tik tuo metu vyko privalomų atostogų pagyventi tarp primityvių savo tautiečių. Lėlį bei jo žmoną Debesų Šokėją ėmėsi persekioti tiek Valai - galingi robotai, Valdančiosios Sistemos agentai - tiek ir Čeno agentai, jų tarpe ir krou genties indėnas vardu Varnas. Varnas nutvėrė juos pirmas ir nugabeno pas Čeną, o paskui - į Melchiorą,

asteroide įkurta katorganinkų kolonija, kurią kontroliavo daktaras Isaokas Kleibenas. Pastarąjį daugelis laikė žmogiškąja Valdančiosios Sistemos inkarnacija, nors jis ir pats visa širdimi neapkentė visagalio kompiuterio.

Paragrafas. Beveik tuo pačiu metu Song Čing, Kinijos Centro Vyriausiojo Administratoriaus duktė, kito nelegalaus techninio kulto dokumentuose aptiko informaciją apie tai, kad dėl kažkokių nežinomų priežasčių Valdančioji Sistema į visus savo žvaigždėlaivius įmontavo specialius interfeisus, kad laivus galėtų pilotuoti ir žmonės. Aptikus dokumentus ir atlikus kruopštų tyrimą, paaiškėjo, kad juose nurodoma, kaip tų interfeisų dėka galima pilotuoti bet kurį Valdančiosios Sistemos pastatytą erdvėlaivį. Song Čing buvo pasmerkta tapti savo bejausmio tėvo ilgai trunkančio genetinės atrankos eksperimento auka, tad, siekdama išvengti tokio likimo ir nenorėdama virsti eiline veisline patele, kas buvo numatyta grandioziniame tėvo plane, ji paspruko iš Kinijos Centro ir galų gale taip pat atsidūrė Melchioro.

Paragrafas. Vyriausiasis Melchioro apsaugos tarnybų karininkas Nadžis iš tiesų žaidė dvigu-

bą žaidimą - jis buvo to paslaptingo priešas, su kuriuo Valdančioji Sistema tvirtino kovojanti, agentas. Tas karas seniai buvo patekęs į akla-vietę, niekas nieko apie jį nežinojo, niekas net nenutuokė, nei kas yra tas priešas, nei kur vyksta kautynės. Nadžis suvedė draugėn indė-nus ir kinę, o taip pat ir kai kuriuos kitus Mel-chioro belaisvius - visi jie buvo parinkti numa-tytai užduočiai: aptikti ir pagrobti žiedus. Na-džis sudarė jiems sąlygas pasprukti tarpž-vaigždiniu laivu, kurio kompiuterio atmintis nepriklausė nuo Valdančiosios Sistemos va-lios. Song Čing, kuriai Kleibenas atėmė regė-jimą ir kurią pavertė biologine veislininkystės mašina, kad nenutrūktų jos tėvo eksperimen-tas, netikėtai aptiko egzistuojant rezervinę milžinišką laivų flotilę - tais laivais kadaise būdavo pergabenama milijonai žmonių, jie bū-davo pristatomi į kitus pasaulius ir ten trans-formuojami taip, kad sugebėtų prisitaikyti ir išgyventi kiekvienos konkrečios planetos sąly-gomis. Dar prieš Valdančiajai Sistemai sus-kumbant užgriūti Melchiorą, Nadžis ir Kleibe-nas irgi paspruko mažesniu erdvėlaiviu, pritai-kytu kaip tik jų tikslams. Galų gale Nadžis ir Kleibenas prisijungė prie bėglių grupės ir tapo ne itin patikimais jų sąjungininkais.

Paragrafas. Bėglių tarpe buvo viena būtybė, kaip paaiškėjo, anaipol ne žmogus, o Kleibeno sukonstruotas tvarinys - padaras, sugebantis absorbuoti, o paskui mentališkai ir fiziškai tiksliai dubliuoti bet kokią kitą organinę būtybę. Iš pradžių buvo planuojama sukurti visą tokių tvarinių armiją, kuri pajėgtų apeiti visas Valdančiosios Sistemos apsaugos sistemas, tačiau kone išsyk paaiškėjo, kad jau paties pirmojo neįmanoma suvaldyti, todėl apduotas vaistais, padaras buvo ilgą laiką kalinamas saugioje patalpoje Melchiore. Galų gale atgavęs laisvę jis dėl kažkokių jam vienam nežinomų priežasčių sutiko prisidėti prie bėglių grupės - o kaip tik šito nuo pat pradžių ir tikėjosi Nadžis bei jo valdžia. Kadangi visos ekspedicijos vadas buvo Amerikos indėnų kilmės istorikas, vardu Lėlys, apsaugos galva vadinosi Varnas, o laivo kompiuteris, prisidėjęs prie jų kaip nepriklausomas sąjungininkas, buvo vadinamas Žvaigždžių Ereliu, tai ir Kleibeno suvertoji būtybė pasivadino Grifu.

Paragrafas. Valai pastebėjo perbėgėlius kontrabandininkų prekybiniame punkte, valdomame Fernando Savafungo - parsidavėlio

sukčiaus, kurio godumui galėjo prilygti nebent jo paties sugebėjimas apgaudinėti. Valdančioji Sistema surengė žaibišką ataką, ir kontrabandininkų bazė buvo sunaikinta. Savafungui per plauką pavyko išsigelbėti, ir tuomet jis susiuostė su dar keliais išlikusiais kontrabandininkų laivais, tik jie visiškai nebeturėjo kur dėtis. Kai tik Lėlys užmezgė su jais ryšį, jie visi susitelkė draugėn, sudarydami piratų laivyną, kuris buvo pavadintas "Griausmo Piratais" pagal pagrindinio laivo vardą. Tačiau grumtynėse su Valų laivais Nadžis žuvo ir jo kūnas buvo išsviestas į atvirą kosminę erdvę.

Paragrafas. Pasinaudoję Grifo sugebėjimais įsikūnyti į čiabuvį ir šitaip išžvalgyti numatytą planetą, keletas "Griausmo" būrio narių infiltravo ją į indų apgyvendintą pasaulį Džanipurą - ten, akylai saugomame muziejuje, buvo laikomas vienas žiedų. Prieš išsikeliant į planetą, minėtiesiems piratams buvo suteiktas neįprastas džanipuriečių pavidalas; tai atlikta tomis pačiomis priemonėmis, kaip kad buvo sutverti ir tikrieji džanipuriečiai. Pakeitimo mechanizmai, vadinami transmutatoriais, buvo suprojektuoti taip, kad jais žmogų būtų galima pakeisti tiktai vieną kartą - antrasis bandymas

transmutuojamąjį neišvengiamai nužudytą. Veikdami drauge, įsibrovėliai bei Grifas sugebėjo pagrobti žiedą ir pasprukti tiek nuo juos persekiojančių Valų, tiek ir nuo Valdančiosios Sistemos kariuomenės būrių, kuriuos sudarė žmonės ir kurie vadinosi Sistemos Taikymo Pajėgomis arba STPP. Vis dėlto, tam, kad padėtų saviškiams su žiedu pasprukti iš planetos, piratams teko kosminėje erdvėje susigrumti su Valais, automatiniais koviniais laivais bei STPP - maištininkams pavyko, tačiau tai jiems kainavo iš tiesų brangiai, be to, visos Valdančiosios Sistemos pajėgos buvo sukeltos ant kojų.

Paragrafas. Antroji maištininkų grupė tokiu pat būdu infiltravo savo agentą į Matraicho planetą: Grifui vadovaujant ir šnipinėjant iš vidaus, o patiems piratams virtus čiabuviais. Pastarasis pasaulis toks primityvus, kad Valdančiosios Sistemos pastangos apsaugoti žiedą remiasi ribotomis visuomeninėmis bendruomenėmis bei itin atšiauriomis gyvenimo sąlygomis. Tad nugvelbti jį - užduotis iš tiesų itin sunki, ypač ją komplikavo tai, kad žiedą saugojo gražuolės deivės pavidale įsikūnijęs pusiau humanoidinis Valas. Pavogus žiedą ar-

ba pašalinus jo sergėtoją kaipmat būtų duotas signalas visoms Valdančiosios Sistemos pajėgoms, o tuomet neišvengiamai įsiliepsnotų dar vienas mūšis, kuriam Valdančiajai Sistemai galios tikrai pakaktų, tačiau piratams - ne. Galų gale jiems pavyko pagrobtį žiedą, o taip pat ir likviduoti Valą, tuoj pat pakeičiant jį tikslia kopija, kuria buvo paverstas vienas įgulos narių. Visa tai buvo atlikta taip greitai ir tyliai, kad nei STPP, nei jokios planetoje sumontuotos automatinės apsaugos priemonės net nesuodė, kad žiedas atsidūrė grobikų rankose. Vis dėlto ir šis žygis piratams atsiėjo ne veltui - buvo prarasta keletas žmonių, dar keliems teko ir likti planetoje, kad būtų išsaugota paslaptis.

Paragrafas. Taigi, "Griausmo" piratų jėgos gerokai išseko, o be to, smarkiai sumažėjo žmonių, kuriuos dar būtų galima transmutuoti. Ir dar - jie kol kas visiškai nenutuokė, nei kur yra Valdančiosios Sistemos interfeisas, nei kokiu būdu reikia panaudoti žiedus. Piratams dar liko pagrobtį du žiedus, o jie težino tik vieno jų buvimo vietą - ir tai tik apytiksliai. Laikui bėgant ir šiaip jau menkos jų galimybės virsta kone išvis nulinėmis, o nesuskaičiuojamos

prieš juos sutelktos pajėgos kaskart vis labiau stiprėja. Kaip visuomet, Valdiančioji Sistema tik ir laukia, kad jie padarytų bent menkiausią klaidą.

Arnoldas Nadžis atsiduso ir vienu mauku ištuštino savo taure. Tai šit kokie reikalai... - nervingai pagalvojo jis....